משום דאיסורן במשהו · פי' בקונטי' איסורן בכעדשה ולא דק דבהדיא אמר במעילה בפרק קדשי מזבח (דף סז: וסס) דשרצים לוקין עליהם בכזית דאמילה כתיב בהו ואמרי' נמי בפ' בתרא דמכות (דף סז: וסס) ריסק ט' נמלים ואחד מי הפלים לכזית וכן משמע בכמה דוכתי אלא יש לפרש דאיסורן במשהו דלוקה על גמלה משום דהוי בריה וכן גרלה לר"י* :

הדרן עלך חרש

האשה שלוש · אמרו לו אחת זו ואחת זו תגשת · אין להקשות דהייבו ת"ק דהא מעיקרא לא פי' אי מיירי אפי' בלא בוכה והכא מפרש ליה : **רבא** שלוש ביו לביה ושלוש בעולם · דלא צריך למיתני דהא סתמא דמילתא הכי הוא דשלוש ביו לביה ושלוש בעולם אלא תניא משום סיפא : **זימנין** דמתו ליה בגירא לו ברומחא. והיא ירלה לעמוד עד שימות לפי שזורקין חיים ואכני בלסטרלות במלחמה ואינם מתכוונים על מי שיפול אבל לקמן גבי נפלו עליו לסטים גאמנת לומר נהרג שעומדת שם עד שימות ולא אמרה בדדמי: **כי** אמרי' (סו') מה לי לשקר ומרע ליה לחזקיה · תימה לר"י דע"כ לא שייך מיגו כיון דאמרה בדדמי דאי שייך מיגו א"כ במלחמה בעולם אמאי לא מהימנא במיגו דאי בעיא אמרה מת על מטתו אלא ש"מ דלא שייך מיגו כיון דאיכא חשודה לשקר ואר"י כיון דדייקא כולי האי שהחזיקה מלחמה בעולם ואומרת כי מלחמה היא אם כן ודאי לא אמרה בדדמי ומטעמא דמיגו דאי בעיא אמרה שלוש הוא בעולם יש לה להאמינה כיון דדייקא כולי האי אבל כי לא החזיקה איכא גאמנת לומר מת בעלה במלחמה מתוך שיטולה לומר מת על מטתו דאין זה מיגו כיון שידוע לעולם שהיא מלחמה יראה לומר מת על מטתו וידוע שהיא משקרת אבל בהחזיקה ודאי דייקא טפי ומיהו קשה לר"י דאמר פ' כל הנשבעין (שבועות דף מה: וסס) גבי שכיר נשבע ונוטל לא שנו אלא שנשכרו בעדים אבל שכרו שלא בעדים מתוך שיכול לומר לא שכרתיך מעולם יכול לומר שכרתי ונתתי לך שכרך ומה מגו הוא זה והלא איכא חשוד לשקר [אלא] דבעל הבית טרוד בפועליו

הדרן עלך חרש

האשה שלוש · ושלוש בעולם · שאין שעת מיכוס דתימא בדדמי מאומד לבה אם פירש הימנה חדש או חדשים ודאי הואיל ולא חזר הרגוהו ליסטים דהואיל ולאו שעת מיכוס אי לא חזיתיה דמית חיישא לקלקולא שמא יבא לאחר שעת ותהא מקולקלת כדאמר בהאשה רבה (נעיל דף פז:) ולא אמרה בדדמי : **קטנה בינו לביניה** · ר"ל מתוך ששוכתו היא רולה לאסור עלמה עליו : **גמ' בדדמי** · מאומד לבה ואע"ג דלא חזיתיה דמית כדפרישית דסברה סלקא דעתא בכל הני דלוקבול הוא פליט בתמיה : **סמכרי** · תחבושת : **שפיר עבדת** · לנסותה ולהופשה מתוך דבריה נתכוון : **דשיובה נפשך** · שהגמת אותו אפי' אי וברחת לך משום דכי תעלה בדעתיך דבהאוא פורתא דנפפיתא קמת מטופה בגפה אי בתמיה: **מר נמי ידע כו'** · אלמא אמרה בדדמי ומשום האי מעשה הדר ביה רבא : **מה וקברתיו** · דאילו במלחמה סברה שמא ברח ונילל אבל ברעב היא סבורה איך יחיה : **מפולם** · שנפל הבית עליו או בא רוח סערה והיה מפיל כל בתי העיר : **סחוזיקה היא מלחמה בעולם** · שלא הייבו יודעים שיש מלחמות. בשאתן מדיעה אלא מפיה : דאי מוציא את אשתו בגט אמר רב שמעיה גזירה משום התרת יבמה לשוק :

[נעיל ס. וש"נ]

נעיל קיב:

ג"ז שם

ג"ז שם [וכדף קי:]

מסורת השי"ס

הגהות הב"ח

(א) גמ' דאמרה בדדמי דסברה ס"ד בכל הני : (ב) שם בלא שני לא אזיל איכעיא ליס סתוקה:

הגהות הגר"א

[א] גמ' עד דאמרה מת וקבריתיו · נ"ב מסמע דבמלחמה כס"ג כ"ם דעאמת. כ"ם כל הפוסקים לבד הרמב"ם דפסק דבמלחמה אינם נאמנים כס"ע כס"ג ועמ"ס (כאה"ע סי' י"ז ס"ק ק"ז) בד' רמב"ם וכ"מ ממ"ם לקמן קס"ז כי איכא ביניהם דאריעל כו' ולא קאמר בכה"ג :

שבועות לב: נעיל נב: עדיות פ"ל מי"ב

מסרן מקמאי

יתו אקשי' עליה מהא דתנן בפרקין שני אוחים אחד חרש ואחד פקח נשואים ב' אחיות אחת פקחת ואחת חרשת מת פקח בעל פקחת מה יעשה חרש בעל חרשת מוציא אשתו בגט והא קטן אוכל נבלות הוא · ושני רב שמעיה גזרי' משום יבמה לשוק תניא יונק תינוק והולך מעוברת כוכבים ומבהמה טמאה ואין הרששין משום יונק שקץ ואל יאכילנו נבלות וטרפות שקצים ורמשים ובכולן יונק מהן אפילו בשבת ובגדול אמר אבא שאול אומר נוהגים היינו שיונקים מבהמה טהורה ביו"ם אוקי' אפי' למ"ד ב"ד מצווין עליו להפרישו יונק תינוק מעובדת כוכבים ומבהמה טמאה משום סכנה · אי הכי בגדול נמי גדול

בעי אומדנא · קטן לא בעי אומדנא דסתם קטן מסוכן הוא אצל חלב · אבא שאול אומר וכו' ה"ד אי דאיכא סכנה אפי' בשבת אי דליכא סכנה אפי' ביו"ם נמי לא · לא צריכא דאיכא צערא וקטבר ספרק כלאחר יד בשבת דאיסור סקילה גזרו ביה רבנן יו"ם דאיסור לאו לא גזרו ביה רבנן · ובפרק אע"פ תני ר' מרינוס אומר גונה יונק חלב בשבת ואוקים בדליכא סכנה ואיכא צערא ואפילו בשבת לא גזרו ביה רבנן · קשיין אהדדי · הרב אלפס פי' דפליגי אהדדי ואיפסיקא הלכתא כר' מרינוס . ורבי יעקב ע"ה פי' דלא דמי צערא דהכא לצערא דהתם דהתם הוא מהמת הולי שהוא גונח ולא גזרו אפי' בשבת וצערא דהכא לאו צער הולי הוא לפיכך גזרו ביה בשבת ולא ביו"ם · תניא לא תאכלו כי שקץ הם לכם להזהיר גדולים על הקטנים וכל נפש מכם לא תאכל דם להזהיר גדולים על הקטנים אמור ואמרת אליהם לנפש וכו' , להזהיר גדולים על הקטנים לפ"ד ב"ד מצווין עליו להפרישו דאמרי' ליה לא תעביר וה"ה לכל אמרי' שבתורה לפ"ד אין ב"ד מצווין עליו להפרישו דלא ליספא לדו בירים · וה"ה באיסורא דרבנן ליה לא לטפסא ליה בידים : **שלום** בינו לבינה . מסתברא דכיון דגבי רעבון אם אמר מת וקברתיו נאמנת ה"נ במלחמה אם אמרה מת במלחמה וקברתיו נאמנת דאי אמרת במלחמה אינה נאמנת ה"ל לרבה רעבון גרוע ממלחמה · ועדיף ממלחמה גרוע ממת על מסתו ועדיף ממת וקברתיו וכתב הרמב"ם ז"ל דבמלחמה אינה נאמנת במת וקברתיו אבל עד אחד אע"פ שאינו נאמן לומר מת במלחמה אבל במת וקברתיו נאמן · ולא ירדתי לסוף דעתו דהא עד אחד במלחמה היינו מעמא דלא מהימן משום דלא דייקא ומנסבה וכ"ש היכא דאמרה מת וקברתיו דלא דייקא ומנסבה · וכיון דס"ל לרבינו ז"ל דבמת וקברתיו אמרה בדדמי א"כ עד אחד מ"מ מהימן במת וקברתיו יותר מאשה · אלא ודאי מסתברא דאפי' אשה נאמנת לומר מת במלחמה וקברתיו :

אי

תוספות ישנים

הא מת על מטתו גאמנת· ולא"ת א"כ מת במלחמה מהימנא כמנו דמת על מטתו · וי"ל דכיון דאמרה בדדמי ולא כיוונה לשקר לא שייך למימר מגו דאי בעי משקרת שלוה מפילה לשקר · ולא"ת א"כ מאי בעי בסמוך כתחזיקה היא מלחמה בעולם מי אמרי' מה לי לשקר והא לא אמר מגו כיון דאמרה בדדמי · וי"ל מגו מעלית כי האי דלא מחזקי' בעלמא אלא בדיבורה ודאי אמרי' ומתני' דשלוש ביו לביה ושלוש בעולם מיירי ע"כ דאמרה מת במלחמה דאי על מטתו אפילו א) בחזיקה היא מלחמה בעולם נמי מהימנא . וא"כ ליפשוט ממתני' דהחזיקה היא מלחמה [נאמנת] לומר מת בעלי במלחמה · וי"ל דמתני' מיירי דאמרה מת בעלי בתמה · ובעת שלוש אמרי' דר"ל [שמת] על מטתו · ובעת מלחמה אמרי' שר"ל שמת במלחמה:

א) לכאורה צ"ל דאי על מטתו אפילו לא החזיקה מלחמה בעולם אמרי' מהימנא.

מסורת הש"ס

[א] א מיי' פי"ב מהל' גירושין הלכה טו סמג עשין כ טוש"ע אה"ע סימן יז סעיף מג וסעיף מח :

ב ב מיי' שם פי"ג הלכה כ טוש"ע שם סעיף מח :

[וע"ע תוס' זבחים קו: ד"ה מה וחוס' תולין קכי ד"ה שכן]

ג ד מיי' שם הל' ה טוש"ע שם סעי' נב :

ד ה מיי' שם הלכה ד טוש"ע שם סעיף נח:

ה ו מיי' שם הל' ז טוש"ע שם סעיף מה:

ו ז מיי' שם הלכה ג טוש"ע שם סעיף מט :

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com